

**ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE
2018. GODINE**

Razred ili kategorija natjecanja: **8. razred**

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

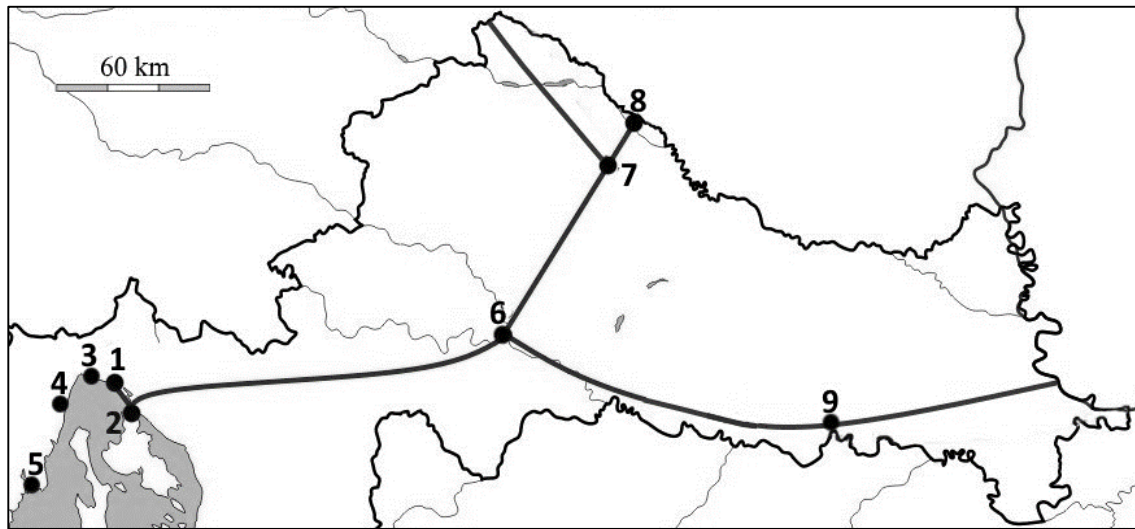
U PRVA ČETIRI ZADATKA DOPUNI REČENICE.

- 2** 1. Umjetan uzgoj riba i školjkaša u moru naziva se _____.
Ime morskog zaljeva koji zatvara poluotok Pelješac i poznat je po ovakvom uzgoju je _____.
- 2** 2. Ime najveće kulturne udruge koja okuplja hrvatsku dijasporu, osnovane 1894. godine, je _____, a ime grada u kojem je osnovana ova udruga je _____.
- 2** 3. Države Južne Amerike u kojima danas živi najveći broj iseljenih Hrvata i njihovih potomaka su _____ i _____.
- 2** 4. Smanjenje broja stanovnika na nekom području naziva se _____.
Proces napuštanja poljoprivrede kao glavne djelatnosti seoskog stanovništva naziva se _____.

U SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

- 2** 5. Poveži krška polja s regijama u kojima se nalaze.
A) Krbavsko polje	B) Vrgorsko polje
____ Lika	____ Gorski kotar
____ Istra	____ Dalmacija
	____ Banovina
- 2** 6. Poveži planine s pripadajućim vrhovima.
A) Mala Kapela	B) Velebit
____ Ozeblin	____ Vojak
____ Veliki Zavižan	____ Seliški vrh
	____ Sveti Jure
- 2** 7. Poveži rijeke s pripadajućim slapovima.
A) Krka	B) Cetina
____ Gubavica	____ Skakavac
____ Galovački buk	____ Skradinski buk
	____ Veliki slap
- 2** 8. Poveži rijeke crnomorskog slijeva s navedenim gradovima uz ili kroz koji protječu.
A) Bosut	B) Orljava
____ Požega	____ Našice
____ Vinkovci	____ Nova Gradiška
	____ Đakovo

SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE HRVATSKE.

3 9. Priložena karta prikazuje trasu naftovoda. Puno ime naftovoda čija je trasa prikazana na priloženoj karti je _____ naftovod. Ime mjesta u kojem se nalazi početak prikazanog naftovoda je _____, a na priloženoj karti je označeno točkom i brojem _____. Ime županije kojoj pripada ovo mjesto je _____ županija.

1 10. Naziv za vrstu broda kojim se prevozi nafta je _____.

3 11. Ime grada u kojem se naftovod grana prema Srbiji i Mađarskoj je _____ i na priloženoj karti je označen brojem _____.

Naziv kopnenog prometnog pravca kojim se trasa naftovoda pruža prema istoku je _____ pravac, a ovaj je pravac prema smjeru pružanja _____ prometni pravac.

1 12. Ime regionalnog središta osječke makroregije koje je terminal na trasi naftovoda je _____ i na priloženoj karti je označeno točkom i brojem _____.

3 13. Postrojenje u kojem se prerađuje nafta naziva se _____. Fotografija **1** prikazuje postrojenje za preradu nafte koje se nalazi na Urinju. Na priloženoj karti Urinje je označen točkom i brojem _____. Ime grada koji je središte industrijske regije kojoj pripada Urinje je _____.

2 14. Grana prometa kojom se prevozi teret prikazan na fotografiji **2** naziva se _____ promet. Dio riječkog lučkog kompleksa koji je specijaliziran za ovaku vrstu prometa je _____ bazen i na priloženoj je karti označen brojem _____.

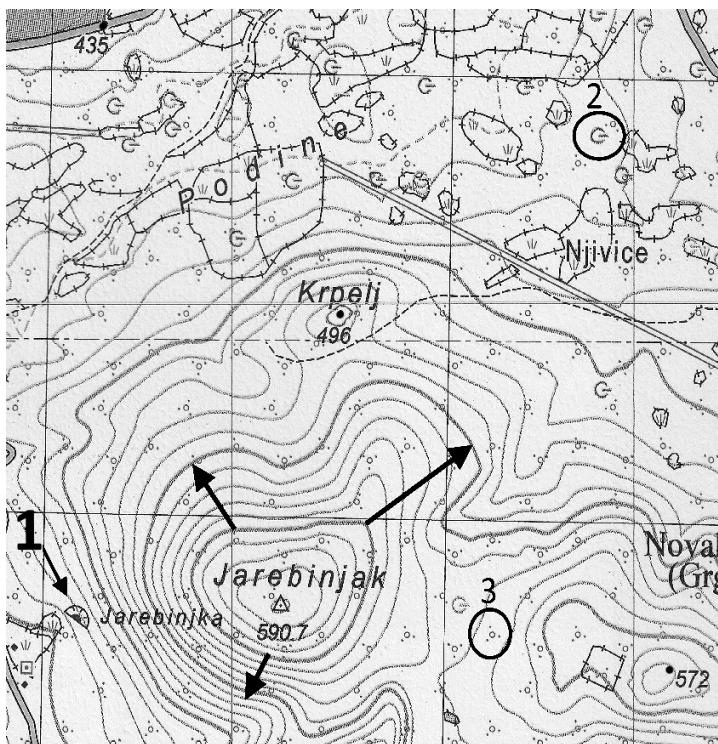

- 2 15. Dio riječkog lučkog kompleksa koji je specijaliziran za teret prikazan na fotografiji broj 3 je _____ i na priloženoj karti je označen brojem _____. Ime rijeke na čijem se ušću nalazi ovaj lučki bazen _____.

**SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI
UZ POMOĆ ISJEČKA DETALJNE
TOPOGRAFSKE KARTE
MJERILA 1:25 000**

- 2 16. Na priloženom isječku reljef je prikazan linijama koje se nazivaju _____.
Ekvidistanca na priloženoj karti iznosi _____.

- 2 17. Visina drugog najvišeg vrha na priloženom isječku iznosi _____, a naziv kartografskog znaka kojim je prikazan je _____.

- 2 18. Naziv objekta prikazanog kartografskim znakom koji je na priloženom isječku označen strelicom i brojem 1 je _____, a nadmorska visina na kojoj se nalazi taj objekt je _____.

- 2 19. Isječak topografske karte prikazuje područje krškog reljefa. Na priloženoj karti je kružnicom i brojem 2 označen kartografski znak za površinski krški reljefni oblik. Naziv boje kojom se prikazuje na originalnim kartama je _____.
Na priloženoj karti kružnicom i brojem 3 je označen kartografski znak koji označava grmoliku vegetaciju. Naziv boje kojom se prikazuje na originalnim kartama je _____.

- 1 20. Na priloženoj karti zaokruži strelicu koja prikazuje smjer najvećeg nagiba terena.

**U SLJEDEĆEM ZADATKU POVEŽI STUPCE UPISIVANJEM PRIPADAJUĆEG SLOVA I
BROJA ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU. DVA POJMA IZ SREDNJEG I
DVA PODATKA IZ DESNOG STUPCA NE MOGU SE POVEZATI.**

- 3** 21. Poveži međunarodne organizacije s imenima gradova u kojima se nalaze njihova sjedišta i godinama u kojima je Hrvatska postala punopravna članica tih organizacija.

_____ WTO	1 – Lausanne	A – 1992.
_____ NATO	2 – Strasbourg	B – 1996.
_____ MOO	3 – Bruxelles	C – 2000.
	4 – Ženeva	D – 2009.
	5 – Washington	E – 2013.

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA TRI ZADATKA DVA SU ODGOVORA TOČNA.
ZAKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

- 2** 22. Koja su od navedenih dva najveća grada prema popisu stanovništva 2011. godine?

a) Pula b) Zadar c) Šibenik d) Dubrovnik e) Rijeka

- 2** 23. Koja dva od navedenih područja Hrvatske imaju umjereno toplu vlažnu klimu s vrućim ljetom?

a) otok Mljet b) Baranja c) otok Korčula d) Imotsko polje e) otok Rab

- 2** 24. Koji od navedenih otoka u cijelosti pripadaju području Kvarnera?

a) Rab b) Pag c) Lošinj d) Pašman e) Ugljan

**U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM SAMO
JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOM STUPCU.
JEDAN POJAM IZ DESNOG STUPCA NE MOŽE SE POVEZATI.**

- 2** 25. Poveži jezera s gradovima koji se nalaze na ili u blizini jezera.

_____ Baćinska jezera	A) Skradin
_____ Crveno jezero	B) Knin
_____ Prokljansko jezero	C) Biograd
_____ Vransko jezero	D) Imotski
	E) Ploče

- 2** 26. Poveži gradove s pripadajućim geografskim dužinama.

_____ Zadar	A) 15°13' i. g. d.
_____ Karlovac	B) 18°06' i. g. d.
_____ Osijek	C) 15°32' i. g. d.
_____ Dubrovnik	D) 13°30' i. g. d.
	E) 18°41' i. g. d.

**U TEKSTU KOJI GOVORI O JADRANSKOM MORU TRI SU POGREŠNA POJMA.
PRONADI IH U TEKSTU I PREPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE,
A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOM REDU, UPIŠI TOČNE POJMOVE.**

- 3** 27. Jadransko more je Otrantskim vratima povezano s Egejskim morem. Slanost Jadranskog mora iznosi 38 ‰. U odnosu na svjetsko more, Jadransko more je slanije za 5 ‰. Jugoistočni dio Jadranskog mora je dublji i ima veću slanost od sjeverozapadnog dijela. Jugoistočni dio od sjeverozapadnog dijela Jadranskog mora odvaja uzvisina čije je ime Jabučki prag.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM

**POSljednjih OSAM ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ
TABLICE I KARTE PRIMORSKE HRVATSKE (na 7. str.).**

Tablica 1. Prirodno kretanje stanovništva u županijama Primorske Hrvatske u 2016. godini

županija	rodnost ‰	smrtnost ‰	prirodna promjena ‰
	8,0	11,3	-3,3
Primorsko-goranska		12,2	-4,4
Ličko-senjska	7,3	16,5	-9,2
Zadarska	9,3	11,5	-2,2
Šibensko-kninska	7,6	14,5	
	9,1	10,8	-1,7
Dubrovačko-neretvanska	10,4	11,1	-0,7

Izvor: Državni zavod za statistiku, kolovoz, 2017.

- 2** 28. Upiši u tablicu imena županija koja nisu upisana.
- 2** 29. Tablica prikazuje prirodno kretanje stanovništva u županijama koje se cijelom površinom ili dijelom nalaze u Primorskoj Hrvatskoj. Izračunaj podatke koji nedostaju i upiši ih u tablicu.

Prostor za računanje:

- 1** 30. Ime županije s najvećim prirodnim padom u 2016. godini je _____.
_____. Na priloženoj karti upiši broj **1** u ovu županiju.
- 1** 31. Ime županije koja se cijelom površinom nalazi na prostoru Primorske Hrvatske i koja ima najveću stopu smrtnosti je _____.
Na priloženoj karti upiši broj **2** u ovu županiju.
- 1** 32. Ime županije s najvećom stopom rodnosti u 2016. godini je _____.
_____. Na priloženoj karti ispuni u cijelosti površinu ove županije.

- 2** 33. Ime grada koji je drugo po veličini regionalno središte u sjevernom hrvatskom primorju je _____. Na priloženoj karti upiši broj **3** na crtu uz kvadratić kojim je označen ovaj grad.

Ime grada koji je najveća putnička morska luka u Hrvatskoj je _____. Na priloženoj karti upiši broj **4** na crtu uz kvadratić kojim je označen ovaj grad.

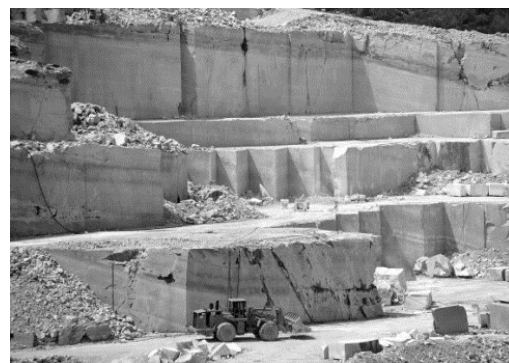
- 2** 34. Fotografija desno prikazuje kamenolom koji se nalazi na otoku.

Ime tog otoka je _____.

Zaokruži taj otok na priloženoj karti.

Kamen koji se vadi u kamenolomu prikazanom na fotografiji prema postanku pripada u

_____ stijene.

- 3** 35. Na priloženoj karti upiši slovo **N** u Novigradsko more, zaokruži Limski kanal i upiši znak **X** na kvarnerski otok koji je mostom povezan s kopnom.

